

CURIOUS

DANSK CANADISK AMERIKANSK VENSKABSFORENING

SEPTEMBER 2022 / 03

Magasinet for rejseglyde!

Få inspiration til planlægningen af din rejse og læs om andres spændende oplevelser

CANUSA

Udgivet af:

Dansk Canadisk Amerikansk
Venskabsforening

Oplag:

300

Redaktionen

Anders Friis Knudsen (ansv.)
Torben S. Hvass

Formand:

Anton Petersen
Kåsvænget 31
Strib
5500 Middelfart
antonp@stribnet.dk
M: 5026 3793
T: 6440 2121

Næstformand:

Ole Poulsen
Langgade 21
Lund
8700 Horsens

Kasserer:

Svend Erik Rasmussen
Parkvej 71
5492 Vissenbjerg
M: 4035 0875

Sekretær:

Anders Friis Knudsen
Rugårdsvej 226 G
5210 Odense NV
post@canusa.dk
M: 4243 7347

Torben S. Hvass

Strandlystvej 25
5330 Munkebo
torbensh@gmail.dk

Kontakt:

post@canusa.dk
www.canusa.dk
www.facebook.com/
canusavenskabsforening

MobilePay

853140

Opsætning / Tryk:

Vissenbjerg Tryk
Deslers Grafisk Hus

De i artiklerne fremførte synspunkter er forfatterens og deles ikke nødvendigvis af udgiveren. Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere og forkorte artikler og indlæg. Eftertryk af op til 50 % af teksten er vederlagsfrit, men i alle tilfælde skal det ske med tydelig kildeangivelse.

INDHOLD

- 1 **FORSIDE:**
MEGLER BRIDGE, ASTORIA, OREGON
Foto: Pixabay
- 3 **LEDER**
Af Anton Petersen
- 4 **TUREN TIL NEWFOUNDLAND**
Af Karen og Ib Madsen
- 10 **MIN UDVEKSLING PÅ HIGH SCHOOL**
Af Laura Lund-Hansen
- 12 **IRISH MILLIE**
– **ET UNGT CANADISK TALENT**
Af Anders Friis Knudsen
- 13 **OPLEVELSER I USA OG**
CANADA GENNEM 25 ÅR
Af Poul Hansen
- 17 **NEW HAVEN, CONNECTICUT**
Af Anders Friis Knudsen
- 20 **CANUSA KALENDEREN**

VIDSTE DU AT...

I Canadas mere end 150-årige historie har det britiske Union Jack været brugt som landets flag størstedelen af tiden. Først i 1964 fik Canada det nuværende flag med det røde ahornblad. Canada har siden 1921 haft rød og hvid som sine officielle farver og ahornbladet har længe været et af landets nationale symboler.

Foto: Pixabay

Jeg håber at alle medlemmer har haft en rigtig god sommer, måske endda med nogle gode rejseoplevelser.

For nogle har rejsen måske endda været til Canada og/eller USA. Skulle det være tilfældet, vil det glæde Curious, om I vil dele nogle af de gode rejseoplevelser med vore læsere.

Det er jo det, som Curious skal være, et blad, hvor vi deler de gode rejseoplevelser med hinanden. Og stof til bladet har vi altid behov for.

Ellers er bestyrelsen klar med et spændende efterårs program.

Den 7. oktober er der "Mad og film" i Årup Bio. I år starter vi med at spise kl. 18,00. Og i år vil vi gøre hvad vi kan, for at der kan være mad nok til alle deltagere. Vi starter spisning så tidligt, at ingen behøver at spise hjemme, før vi mødes. Filmen vi har valgt i år er den nye (2021) indspilning af Udvandrerne. Den glæder vi os i hvert fald meget til at se.

Derefter bliver det Thanksgiving arrangementet torsdag den 24. november i Vissenbjerg Samlingshus. Her vil vi som vanligt starte med at spise en fin Thanksgiving dinner i amerikansk stil med tilhørende vine. Efter maden vil Aioe og Torben Silberg dele deres oplevelser – på den lange rejse gennem 23 af USA's stater med deres ombyggede skolebus – med os.

Til begge arrangementer er man velkommen til at invitere familie/venner med. Dog vil prisen for dem være lidt højere, således at den dækker den reelle pris for maden.

Forårets arrangementer ligger ikke helt fast endnu, men der bliver et møde med foredrag i januar/februar og generalforsamlingen i marts måned. Mere om dette i det næste blad.

Vi har stadig venskabsforeningens rejsefond, som kan yde tilskud til bl.a. unges studieophold i Canada/USA.

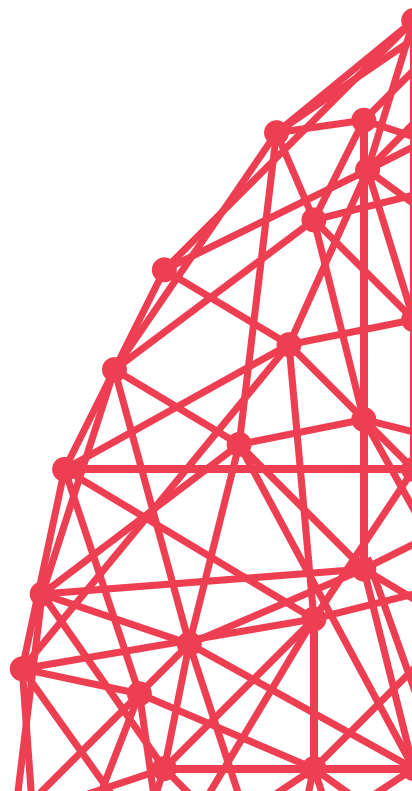
Med dette et på gensyn til efterårets arrangementer.

Anton Petersen

Formand CANUSA

*Af Anton Petersen,
Formand CANUSA*

TUREN TIL NEWFOUNDLAND

Da vi to gange tidligere havde haft en mellemlanding i St. Johns lufthavn på Newfoundland, havde vi ofte tænkt på at lande der og så bl.a. besøge vikingecenteret på nordspidsen af øen. Vi havde engang i vores venskabsforening hørt et inspirerende foredrag om denne ø – og især om vikingerbebyggelsen.

Forventningerne var store, men det var først i 3. forsøg, det lykkedes at lande, da det var meget tåget.

Dette "New found land" blev opdaget af europæeren John Cabot i 1497, da han som opdagelsesrejsende for England søgte den vestlige passage til Indien.

Franskmændene kom også hertil, og det blev til mange kampe mellem englænderne og franskmændene, hvilket endte med, at englænderne fordrev franskmændene fra store dele af det nordøstlige Amerika i 1762.

John Cabot opdagede, hvor utrolig mange fisk, der var på Grand Banks ved Newfoundland, hvilket tiltrak europæerne, der kom og oprettede små fiskersamfund.

Da mange lande efterhånden kom og fiskede her, blev der overfisket, og i begyndelsen af 1990'erne lød alarmklokkerne, og der kom kvoter på specielt torskefiskeriet. Fiskerne fisker nu også krabber, hummer, flynder mm og prøver at overleve på det.

I 1901 lykkedes den første trådløse transatlantiske forbindelse mellem Cornwall og dette vestlige punkt ved St. John's. Turen på den godt 400 km lange "vikingtrail" begyndte i overskyet vejr, men det klarede op og blev flot solskin. Måske har vikingerne oplevet et lignende blandet vejr, da de ankom og senere fuldførte en bebyggelse i L'anse aux Meadows længst mod nord.

Bebyggelsen ligger i en smuk bugt, lidt i læ for den barske vind. Sikkert et velvalgt sted at slå sig ned for nordmanden Leif Erikson, som var søn af Erik den Røde. Det skete i

1000 tallet, og der har været opført 8 bygninger, hvoraf de 4 er flot rekonstruerede med vægge af tørv på 2 meters tykkelse. Taget er lavet af tynde træstammer, som igen er beklædt med tørv. Der er slået trækiler ind mellem træstammerne, så tørvene ikke rutsjer ned.

Rundt om bopladsen er der et smukt flettet hegn. Bopladsen har været helt eller delvis beboet i nogle årtier for så at blive glemt. Den blev fundet i 1960 og er altså et bevis på europæernes første møde med Amerika.

Netop fundet af en spindesten er bevis på, at der har været kvinder og altså familieliv her. Vikingerne var altså i Amerika før Columbus, som ellers er kendt for at have fundet landet i 1492, men uvist af hvilken årsag har vikingerne ikke opretholdt kontakten med det nye land.

Vi har kørt gennem gamle indianerområder, set hvor der har været en boplads og set på de ting, som arkæologerne har udgravet. Her er jorden meget rig på den røde okker, og indianerne opløste okkeren og smurte sig med den for at forhindre insekt/myggestik. Herfra stammer udtrykket "Røde indianere."

De rejste ad floderne i deres smukke birkebarkkanoer og byggede huse af birkebarkstykker. Inden denne stamme, Beothuk, gik til grunde, har de taget ting fra den europæiske kultur til sig. F.eks har de omdannet jernsøm til redskaber, men måske tog de også ind imellem europæernes sygdomme til sig.

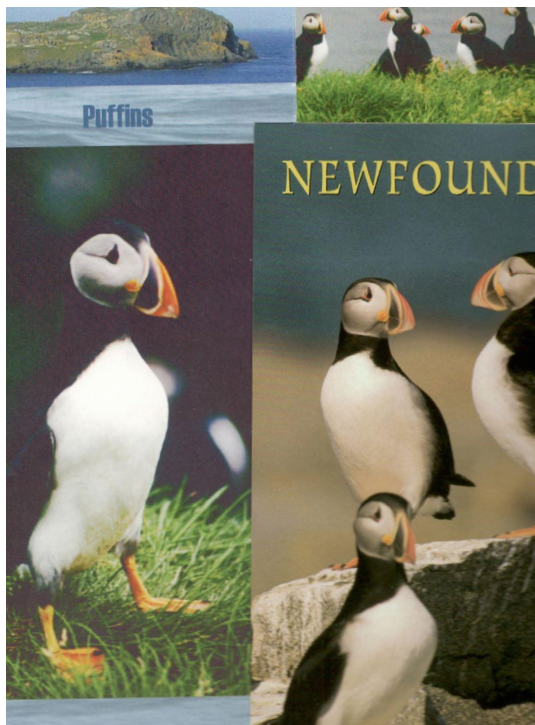
Den sidste fra denne stamme døde i 1829. På et andet museum var temaet de inuitter, som 400 år før indianerne, hvert sommerhalvår satte deres telte op og fangede sæler i området.

Deres telte bestod af hvalknogler, som blev dækket med sælskind. De hedder Dorset-inuitter og er af samme afstamning som f.eks. grønlanderne, idet de kom nordfra, mens indianerne kom sydfra.

Gander Lufthavn

Vi besøgte Gander lufthavn, som blev indviet i 1930'erne, og da der herfra er den korteste afstand til Europa, sendte man under 2. verdenskrig herfra forsynings- og bombefly afsted. De blev ofte fløjet til Irland, og vel fremme trængte besætningen til noget at styrke sig på.

Irish coffee blev opfundet, fordi flødeskummet kunne holde på alkoholen, så den ikke nåede at fordampe!

D.11.09.2001 blev lufthavnen brugt som landingsbane for 39 fly og 6.500 mennesker, da luftrummet over Amerika skulle tømmes af frygt for yderligere terrorangreb. Alle fly blev groundet, og folk i Gander hjalp alle så godt, de kunne. I dag er der et oplysende museum om den situation.

Newfoundlands dyreliv

Tidligt om morgenen mødes vi af en elg, som havde svært ved at bestemme sig for, om den skal forlade vejen, inden vi når hen til dette enormt store dyr, men den forsvinder heldigvis ind i skoven.

I starten talte vi, hvor mange elge vi så, men det blev så mange, at vi opgav at holde styr på det og bare nød synet og ellers holdt sikker afstand til dette enorme dyr.

Det lille jordegern er hurtig til at bestemme sig og løber i hastigt tempo ind i skoven. På en bådture oplevede vi imponerende fuglefjelde med masser af forskellige skrigende måger, pingvinlignende lomvier og søpapegøjer. Søpapegøjerne flyver bumblende i lav højde hen over vandet eller sidder på toppen af fjeldet, mens siderne er besat af andre fugle.

Søpapegøjerne færdes elegant i vandet, hvor de er dygtige til at fange små fisk og kan på én gang have flere fisk i deres farvestrålende næb. De er kun på land og altid da på en ø tæt ved vandet, når de har æg og unger. De laver en lille gang/tunnel ind til deres rede/hule og her varmer de deres æg og unger. En spændende fugl.

På en vandretur til et andet fjeld så vi masser af fugle, som hedder suler, store fugle med et vingefang på næsten 2 meter. De holder til øverst på klippen, og der var over 11.000 rugende par, hvilket gav en meget speciel stank og en øredøvende larm. Der var selvfølgelig også andre fugle. Her på Newfoundland er der flere nationalparker med hver sit særkende. Terra Nova er kendt for dyrelivet, og på en bådture så vi flere ørnereder med både

voksne og unger: Bald eagles – hvidhovede havørnørne. Vi så, hvordan de fanger en fisk og bringer den hjem til reden, som er i toppen af et træ nær søbredden. De forskellige par har hver deres territorium at jage i, og næste ynglesæson vender forældrene altid tilbage til deres oprindelige rede, som kan blive op til 1 meter høj.

Hvor rigt vandet er på plankton, så vi en prøve på og må undres over, at så store dyr som hvaler kan leve af disse meget små dyr. Ved at si vandet gennem dens barder blev det tydeliggjort, hvordan hvalen sir føden fra vandet.

Newfoundlands tablelands

En anden nationalpark er berømt for sine kyst- og klippeformationer, som rigtig viser vandets kræfter, da der er slidt flere gange og huler, så der på den måde er dannet vandfyldte lommer ind i klippen. Den mest kendte nationalpark er Gros Morne, som er kendt for sin geologi og rangerer på højde med Great Barrier Reef og Galapagosøerne.

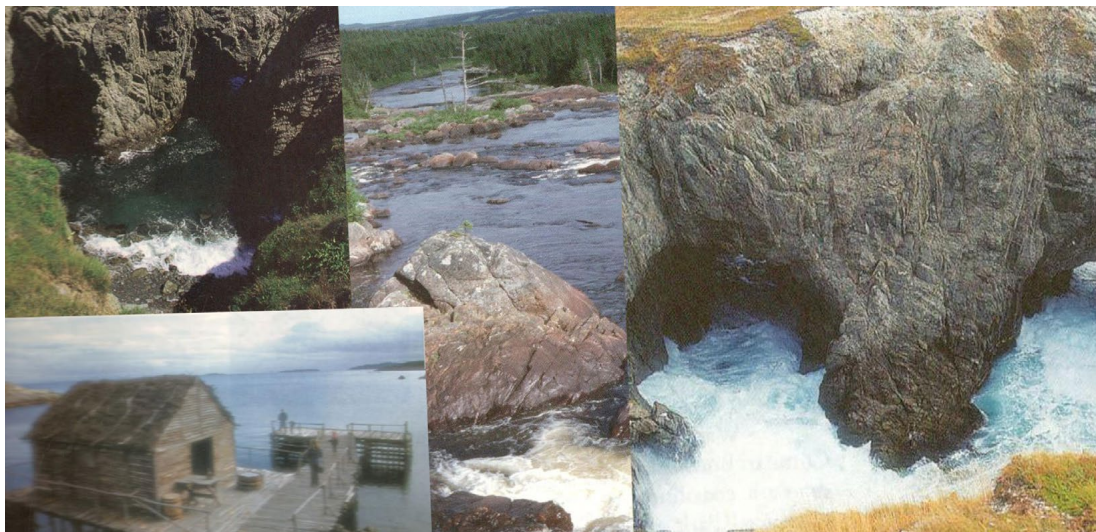
For millioner af år siden har der været en bevægelse af kontinentalpladerne, så de berømte "Tablelands" er blevet skubbet op og står i dag som gyldne, okkerfarvede bjerge, hvor geologerne kan hente viden om jordens indre.

Disse mantelbjerge er meget mineralholdige og derfor ufrugtbare og står i stor kontrast til de andre grønne, skovklædte bjerge i området.

Dette blev så året, hvor vi fejrede canadisk Fars dag d.19 juni med en 3 retters menu: suppe, laks med bagt kartoffelmos, grøntsager og æbletærte med is. Inklusiv 2 øl af mærket "Erik den Røde" blev det godt 250 kr. i alt.

En meget lokal ret er Fishermens brewis, som består af tørrede opblødte beskøjter og saltet, udvandet tørret og kogt torsk (klipfisk). Det mættede i lang tid!!!! Dette var, hvad fiskerne fik at spise, når de fiskede ude på Grand Banks, for det var let at tilberede om bord.

Vi fik i øvrigt mange gode fiskemiddage bl.a. en fiskesuppe, som vi nu ind imellem har på menuen herhjemme.

Indtil vi kom, havde der været en længere periode med dårligt vejr og megen regn, så da solen kom, kom vasketøjet ud på de meget lange tøjsnore. Snorene er liner, der trækkes over hjul. Så alt tøj er ude i sol og blæst – og til alles beskuelse.

Fredag d.24 juni kom de store elever gående med deres skolediplomer, og ferien startede for dem, og fra nu af stoppede trafikken med de gule skolebusser, som ellers var en fast bestanddel af trafikken både morgen, midt på dagen og senere igen. På en travetur over fjeldet kunne vi med glæde se, hvor mange blomster, der var i fuldt flor eller på vej frem.

Der var rigtig mange orkidearter, bl.a. yellow ladyslippers og fairyslippers og overalt den hvide søde blomst med navnet bunchberry. Det virker helt fantastisk på dette ellers nøjsomme fjeld.

Canada Day

På Canada Day stod en kone med en bulet kagedåse midt på en lille, smal bro langt ude på landet. Hun samlede ind til deres kirke og

blev belønnet for sin ihærdighed i den stride blæst. Ind imellem blev der reklameret for fyrværkeri til Canada Day d.1. juli.

På selve dagen var mange huse og biler pyntet med canadiske flag. Der var kransenedlæggelse ved faldne soldaters grave, og om aftenen (vores sidste i Newfoundland) var der et flot fyrværkeri over St. John's. Alt sammen for at fejre Canadas 138-års fødselsdag og flagets 40-års fødselsdag.

Stor variation

Vi har kørt gennem de mest dramatiske, storlåede, ubeskrivelige og fantastiske landskaber, hvor klipperne mange steder er synlige. Andre steder er der kæmpestore skove med

grantræer og store hvide birketræer. Det må være de 100.000 søers land og næsten lige så mange fjorde og skær, og alle steder er der små fiskersamfund.

De hvidmalede huse bærer præg af et hårdt klima. I nogle haver er der enkelte blomster, og ved næsten alle huse ligger der birkestykker klar til fyringssæsonen. I skovene ligger der store stakke af træstammer og venter på videre forarbejdning.

I meget små køkkenhaver, som ofte er anlagt ude ved vejen, er der højbede/volde, hvor der dyrkes rodfrugter, og enkelte lune steder tittede kartoffel- og løgtoppe op. Efter optagningen gemmes disse rodfrugter i specielle rodkældre, som tit er udgravet ved siden af huset. Alle steder er det som om, de mange kirker er mere velplejede end husene.

Mere barsk var den lille ø en times sejlads fra fastlandet. De siger, at "Verdens ende" ligger yderst på øen, og når man har taget de 440 trappetrin op, er man tilbøjelig til at give dem ret.

Folk fra Newfoundland siger: Ligegyldig, hvordan vejrudsigten er, så slutter den altid med, at "Der kan komme regn" og "Vi har ofte 4 vejrlig hver dag: sol, regn, blæst, tåge og så måske sne". Vi er tilbøjelig til at give dem ret.

Det har været en tur med fokus på rigtig mange dyr, sikken en rigdom denne ø har både i luften, på jorden og i vandet. Fantastisk, storslået og anderledes natur. Venlige og yderst hjælpsomme mennesker. Denne ø er en interessant del af det dejlige land, Canada. Fra nord kommer der normalt isbjerge forbi om sommeren, men ikke i år, og som de siger "Ingen isbjerge – ingen turister". Vi synes nu, der var dejligt, selvom vi hverken så isbjerge eller hvaler, og vi har nydt det meget afvekslende vejr. I disse egne varmer solen fantastisk meget, når den er fremme, men blæsten kan være hård, når det er den, der har magten. Endnu en gang har vi nydt lidt af Canada og fik bl.a. set vikingestedet, L'anse aux Meadows, og fået lyst til mere af dette land og vil fra denne tur mindes det storslåede landskab, den flotte natur og det afvekslende vejr.

MIN UDVEKSLING PÅ HIGH SCHOOL

Beebe, Arkansas er (som mange andre amerikanske byer) en lille by midt ude i ingenting. Vi har en Walmart, en skole og et community college, men ellers har vi ikke så meget andet. Det var en stor omvæltning for mig, som har boet hele sit liv i gåafstand fra butikker og restauranter. Der er generelt ikke mange store byer i Arkansas; den største ved navn Little Rock, er spredt godt ud mellem landbrug og brede veje.

Det er en meget anderledes måde at sætte en by op på. Det gør det næsten umuligt at komme rundt, hvis man ikke har bil. Det gør mig også meget afhængig af bussen, når jeg skal i skole. Mit skoleår på Beebe High School varede fra august 2021 til maj 2022. Beebe High School er også ligesom mange andre amerikanske skoler, der afgiver troskab til Gud, football og fædreland.

Football er et samlingspunkt for mange her i syden. Vores football hold havde lige fået en helt ny footballbane, også selvom de ikke har vundet noget i ti år. Jeg var helt vild med stemningen til football kampene. Vi kunne være bagud 35-7, men der var stadig håb hos eleverne, der altid troppede pligtopfyldende op til hver kamp. Det var også derfor, at jeg valgte at være på danceholdet. Sammen med cheerleaderne var vi The Spirit Squad. Vi skulle holde gang i kampene, når det så aller-mest håbløst ud (og det gjorde det ofte).

Det var en helt fantastisk oplevelse at kunne komme på et hold, der var så seriøst om deres sport; Især på high school. Men det er også en kulturforskel på os danskere og amerikanerne. Det her er ikke bare en fritidsaktivitet. For mange er football og sport måske det eneste der står imellem dem og en uddannelse. For mange er college ikke realistisk, og de har ikke store ambitioner med deres liv. Det gør det bare endnu mere hjerteskrærende, når en sportsstjerne med stort potentiale bliver skadet. Det er ikke bare et lys der slukkes for mange unge atleter, men også en dør der lukkes for en fremtid med en god uddannelse.

Alt i USA kan beskrives som meget seriøst. Måske lige med undtagelse af deres elever. Jeg har aldrig oplevet, at have så mange medstuderende, der nok ikke ville bestå semesteret. Mange meldte sig ud af undervisningen med det samme, når de træder ind af døren. De sidder og ser netflix i timerne, når det kun er de mest hårdtarbejdende, der kan skaffe penge nok til at tage på college.

Et andet miljø som var meget mere seriøst, end jeg var vant til, var kor. Korsang i USA er en sport ligesom andre sportsgrene. Der er store konkurrencer, hvor man potentielt kan vinde et legat til sin skolegang. Jeg fik lov til at opleve hvordan det er at være med i et miljø der er så konkurrencepræget, at man kan få sendt onde blikke, hvis man synger forkert.

Jeg har indtil videre nævnt de største og måske mest barske forskelle på skole i Danmark og USA, men det er ikke et indtryk jeg vil have været foruden. Man knytter sig meget hurtigere til andre, hvis man træner hårdt, og opnår gode resultater til en konkurrence. Jeg har også fået en masse venner igennem de forskellige valgfag, jeg har taget. Jeg har nemlig en ny klasse af mennesker for hver time, så jeg har skullet skabe mig en ny vennekreds til enhver time.

Jeg har også været så heldig at få en masse gode venner gennem min værtsfamilies kirke. Jeg har skabt nogle af de bedste venskaber på søndag morgener, og lavet mange sjove aktiviteter om onsdagen. Som sagt, så er kirke et kæmpe samlingspunkt for amerikanere, og

de fleste er meget involverede i deres religion. Jeg var så heldig at få lov til at lære en ny religion at kende med alt det der hører til. Der er mange kristne afarter i USA, men jeg fik lov til at afprøve den nok aller mest omtalte: Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Bedre kendt som mormonkirken. Det var helt vildt spændende at komme ud og mærke, hvor meget folket brænder for deres religion.

Jeg har haft mange opture og nedture i løbet af mit udvekslingsår, og det er en kæmpe oplevelse for dem der får æren af at lære en anden kultur at kende. Lige nu sidder jeg i Maj med blot en måned tilbage, til at jeg atter er genforenet med mit hjemland, og jeg har fået en meget større forståelse for andre kulturer og langt større taknemmelighed for at bo i Danmark.

USA og Danmark er to meget forskellige lande, men det er også helt fantastisk at prøve noget nyt. Jeg kunne helt klart overveje at komme tilbage til USA på udveksling på universitetet, men så tror jeg, at jeg vælger en lidt større by næste gang.

Irish Millie – et ungt canadisk talent

CANUSAs Venskabsfond (DCVs Rejsefond) giver tilskud til ophold på High School eller kulturudveksling mellem Danmark og Canada/USA. Tidligere på året fik fonden en ansøgning om tilskud til en række koncerter med et usædvanligt musikalsk talent, den 15-årige Irish Millie fra Peterborough, Ontario, Canada. Allerede som 3-årig tiggede hun sin forældre om at få lov at spille på violin og i 2022 er hun nomineret til Canadian Folk Music Award. Et sådant besøg ville fonden gerne støtte.

I løbet af august 2022 har man kunnet møde Irish Millie og hendes far Murray Shadgett ved festivalen Musik over Præstø Fjord og en lang række vel besøgte koncerter rundt omkring i landet. Det gjaldt også koncerten i Sulelængen i Magtenbølle på Fyn lørdag den 13. august, hvor Millie på violin og Murray på guitar spillede for fulde huse. Koncerten samme sted søndag blev derfor flyttet udendørs for at give plads til flere tilhørere.

Af: Anders Friis Knudsen
Foto: Zita Jeppesen

OPLEVELSER I USA OG CANADA GENNEM 25 ÅR

Med to sønner, der har slået sig ned og stiftet familie i USA er det gennem årene blevet til mange rejser over Atlanten. Den 14. var i 2019, men så kom Coronaen på tværs, så der blev ingen ture i 2020 eller 2021. I januar 2020 fik vi barnebarn nr. 2 i USA, som vi ikke fik at se førend marts 2022. Det var den 15. tur.

Vi har tre sønner, den ældste er mælkeproducent i det vestjyske. De to næste er begge udlært som smed. Midterste søn Jesper rejste i 1996 til Scobey, Montana for at høste med et høstfirma. Høsten begynder i Texas i maj og fortsætter så sæsonen igennem til man når den canadiske grænse omkring 1. august.

I 2002 fulgte den yngste Flemming efter, hvor han i dag sammen med sin bror ejer firmaet JH Harvesting. Den 15. tur begyndte den 4. marts 2022 og gik via Amsterdam og Minneapolis til Williston, North Dakota – en helt ny lufthavn. Her blev vi hentet af Jesper, Lexi, Jens og den sidste nye Emil. Begge vores sønner er amerikansk gift. Den første uge frøs det 20 oC. Først boede vi i Mama's House, som Jens kalder det i Westby 1 km fra grænsen til Canada og tæt ved grænsen til North Dakota. Her har Lexi 300 moderdyr af racen Angus.

Høstfirmaet holder til i Scobey godt 100 km længere mod vest. Her bor Flemming og Stephanie. Hun har en bar og restaurant, som hedder Banjo's Bar 109.

Søndag den 13. marts blev begge børnebørn døbt i Westby Lutheran Church. Det begyndte med kirkekafe, derefter gudstjeneste og barmadåb. Det var en dejlig oplevelse. Efter den første uge blev vejret forårsagtigt og vi flyt-

te til Dad's House nær Scobey, hvor Jesper og Lexi vil bygge nye huse både til dyr og til sig selv. Vi passede børnebørn og hjalp Flemming med at renovere deres hus.

Den 17. marts kørte vi til Red Lodge – et skisportsted i Rocky Mountains nær Yellowstone national Park. Vi stod nu ikke på ski, det har vi aldrig prøvet. Vi passede Emil, mens de tre andre stod på ski. Den sidste dag måtte Emil dog også prøve, man er vel to år.

Tilbage igen blev der tid til lidt shopping i Montanas største by, Billings inden vi så lidt af omegnen af Scobey. To dage før hjemrejsen kom den første af 8-10 nye mejetærskere. Der købes helt nye hvert år. Det tog 27 minutter at læsse den af.

Første tur i en lidt anden tid

Den første gang vi var i USA var sidst i april og først i maj 1997. Vi fløj via Frankfurt og Calgary til Regina, hvor vi skulle leje en bil. Her opdagede jeg, at jeg havde glemt det internationale kørekort hjemme. Vi ringede til yngste søn Flemming hjemme i Danmark for at få ham til at faxe kørekortet til udlejningsfirmaet. Der kom to blanke sider. Han havde vendt kortet forkert og vi kunne ikke ringe ham op igen. Efter et stykke tid fik vi lov at få bilen udleveret. Da var vi blevet de sidste i lufthavnen.

Da vi kom til grænsen mellem Canada og USA ved Raymond var klokken blevet 24. Her stod en betjent udenfor. Han var i tvivl om vi skulle have visum, så han spurgte sin kollega indenfor. Han mente, det var bedst, at vi fik visum, trak en skuffe ud og udleverede os en formular. Den var på dansk. Han kunne fortælle at hans far var født i Aarhus og at familien udvandrede, da han var to år gammel. Aarhus var den eneste danske by han kendte ved navn. Nelson hed han, måske hed familien Nielsen i sin tid i Danmark.

Stoppet af politiet

I mange år besøgt vi vores børn i juli måned, hvor de typisk høstede i Nebraska, Colorado eller det sydlige Montana. I slutningen af ferien var vi fulgt med vores søn Jesper fra Nebraska til Billings i Montana. Inden vi skulle mod Calgary talte vi om, hvilken vej vi skulle køre. Vi ville køre mod nord gennem Roundup – ja rigtigt!

Vi var fra første færd i USA blevet indprentet af vores børn at overholde fartgrænserne. Da vi kørte ind i Roundup holdt en politibil i modsatte side. Rent refleksmæssigt så jeg på speedometeret. Det viste 1-1½ miles mere end det tilladte. Da jeg lidt efter kiggede i bakspejlet kørte han lige bagved med blå blink. Jeg kan huske, jeg sagde til min kone: Sådan

en idiot for så lidt, men standsede og rullede vinduet ned, mens jeg spekulerede som en rasende på, hvad jeg skulle sige. Jeg misforstod fuldstændig, hvad han spurgte om. Det var min kone, der først blev klar over, hvad han sagde; om vi havde glemt vores pung med penge og billetter hos vores søn i Billings. Det havde vi, men fik en vældig snak med betjenten og nogle billeder med ham. Jesper havde opdaget, at vi havde glemt pungen i hans bil. Derfor ringede han til politiet i Roundup, fortalte hvilken bil vi kørte i og spurgte om de ville stoppe os. Nu gik turen 40-50 miles tilbage til Billings. Vi skulle egentlig have tanket, men

havde ingen penge, så vi kiggede på brændstofmåleren hele vejen tilbage og nåede det uden at køre tør. Vi har siden spurgt hinanden: Ville politiet i Danmark standse en tysk turist på ferie på Vestkysten på vej hjem, hvis han havde glemt sin pung undervejs.

Kuffert på afveje

Vores naboer var med "over there" i 2006. Vi rejste fra Tirstrup til København, hvorfra vi skulle videre til Vancouver via London. Vi havde ca. 5 timers ventetid i København. Pludselig siger min nabo: "Der er vores kuffert". Den var på en af vognene til et Lufthansa fly. Jeg svarede, at det ikke kunne passe, vi skulle ikke med Lufthansa, men han var sikker i sin sag. Han havde bundet en speciel snor rundt om kufferten. Vi kom afsted. Vel ankommet til Vancouver manglede naboens kuffert. Vi fik oplyst, at den var havnet i Seattle, USA, og at den ville blive leveret på vores hotel i løbet af natten. Derfor sørg altid for at der er specielle kendetegn på bagagen.

Gennem paskontrollen

Et år, hvor vi var landet i Calgary og stod og ventede på at komme igennem paskontrollen, kom der en kvindelig betjent gående med en "matadorhund". Den rystede lidt på hovedet så ørerne flagrede. Jeg sagde til min kone, at der ikke var meget blodhund i den. Betjenten og hunden forsvandt ud af en dør. Efter et stykke tid kom de tilbage, og hunden snuste til vores håndbagage. Så ville betjenten se den seddel, hvor vi havde svaret på spørgsmål om vi havde våben eller stoffer med. Hun satte en ring rundt om et af spørgsmålene. I paskontrollen var det samme betjent. Hun tændte fuldstændig af. Vi havde et par æbler tilbage. De måtte ikke indføres i Canada. Næste gang vi blev taget med æbler ville det koste 200 CAD bedyrede hun. Det var nok ingen dum "Matadorhund".

Ankomstlufthaven i 2009 var Detroit. Vi havde min svigermor med. Det var første og eneste gang, hun var ude at flyve. Og så fik hun endda mulighed for at besøge to af sine børnebørn

i USA. I paskontrollen sad en venlig og smilende ung mand. Da han så mit pas spurgte han: "Skal I samme sted hen som sidste år". Det kunne jeg bekræfte og tænkte: "De har godt nok styr på os": Der skulle så tages fingeraftryk og foto af os alle. Da der var taget aftryk af min svigermors første fire fingre, sagde han stop. Det var ikke nødvendig med den alder hun havde. De stolede på hende (78-79 år gammel), og jeg tænkte: "Kan svigermødre ikke være terrorister".

Bjørn

Vi har altid gerne villet se en bjørn, i hvert fald jeg. Da vi så endelig fik en at se, var det ikke på den måde, vi havde regnet med. Vi var landet i Calgary og kørte mod vest til Rocky Mountains for at se nationalparkerne Banff og Jasper. Vi så nu ikke skyggen af en bjørn. Den sidste nat overnattede vi på et motel i en lille by uden for Jasper Nationalpark. Næste dag fortsatte vi mod USA, hvor vi holdt ind i en mindre by for at købe lidt ind til den fortsatte tur sydpå. Lidt længere fremme var der en rastepads lidt inde i skoven. Vi parkerede og gik måske 50 meter længere til et bord og bænke. 10-15 meter derfra løb en flod, der det pågældende sted nærmest var en sø. Mens vi sad der larmede det på den anden side af søen. Vi kunne se at var et godstog, larmen kom fra. Mens vi sad og kiggede udover søen, sagde jeg til min kone: "Se der kommer en schæferhund svømmende". Da den kom op af vandet, var det ikke en hund, men en sort bjørn, og den kom lige imod os. Min kone spurgte om vi skulle løbe hen mod bilen. Jeg mente, vi måtte blive siddende, for der var for langt. Da bjørnen var 5-10 meter fra os rystede den sig og løb ind i skoven. Vi var lidt forskrækkede. Det var ikke den måde, vi havde regnet med at møde en bjørn på. Desværre har vi ingen billeder, men vi overlevede og har siden set både sortbjørne og grizzlybjørne.

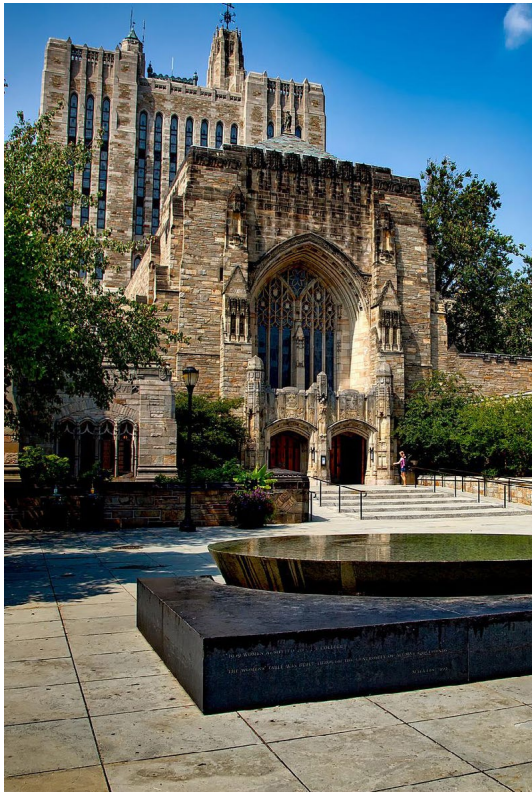
Fra den 12. august til 6. september 2022 går turen atter mod vest og nye oplevelser, mens det stadig er sommer derovre.

NEW HAVEN, CONNECTICUT

I slutningen af 1637 rejste en mindre gruppe immigranter fra den daværende Massachusetts koloni. De puritanske kolonister ønskede at skabe et teokratisk samfund i stedet for det mere tolerante Massachusetts. Det følgende forår sluttede en større gruppe sig til. I løbet af 1638 fik byen sin grundplan. Med sine 8 gader, der dannede et kvadrat med 9 felter, var byen den første planlagte by i Nordamerika. I næsten 200 år – helt fra Yale Universitys grundlæggelse i 1701 og indtil 1873 – var byen hovedstad i Connecticut.

Var det en dansker, der opfandt burgeren?

Det er 45 år siden Burger King åbnede den første burger restaurant i København. Fire år senere meldte den større og nok mere kendte kæde McDonalds sig på gaden med den første af en lang række spisesteder – tæt på konkurrenten – på Vesterbrogade i hjertet af København.

Vi skal dog et helt andet sted hen for at finde den originale burger, der har en helt anden oprindelse – og endda med et spændende dansk twist – i hvert fald hvis vi holder os til den version, der fortælles af USA's Library of Congress.

Danskfødte Louis Lassen åbnede i 1895 en rullende madbod i New Haven, Connecticut. En dag omkring år 1900 kom en travl forretningsmand ind og bad om en frokost, han kunne spise på farten.

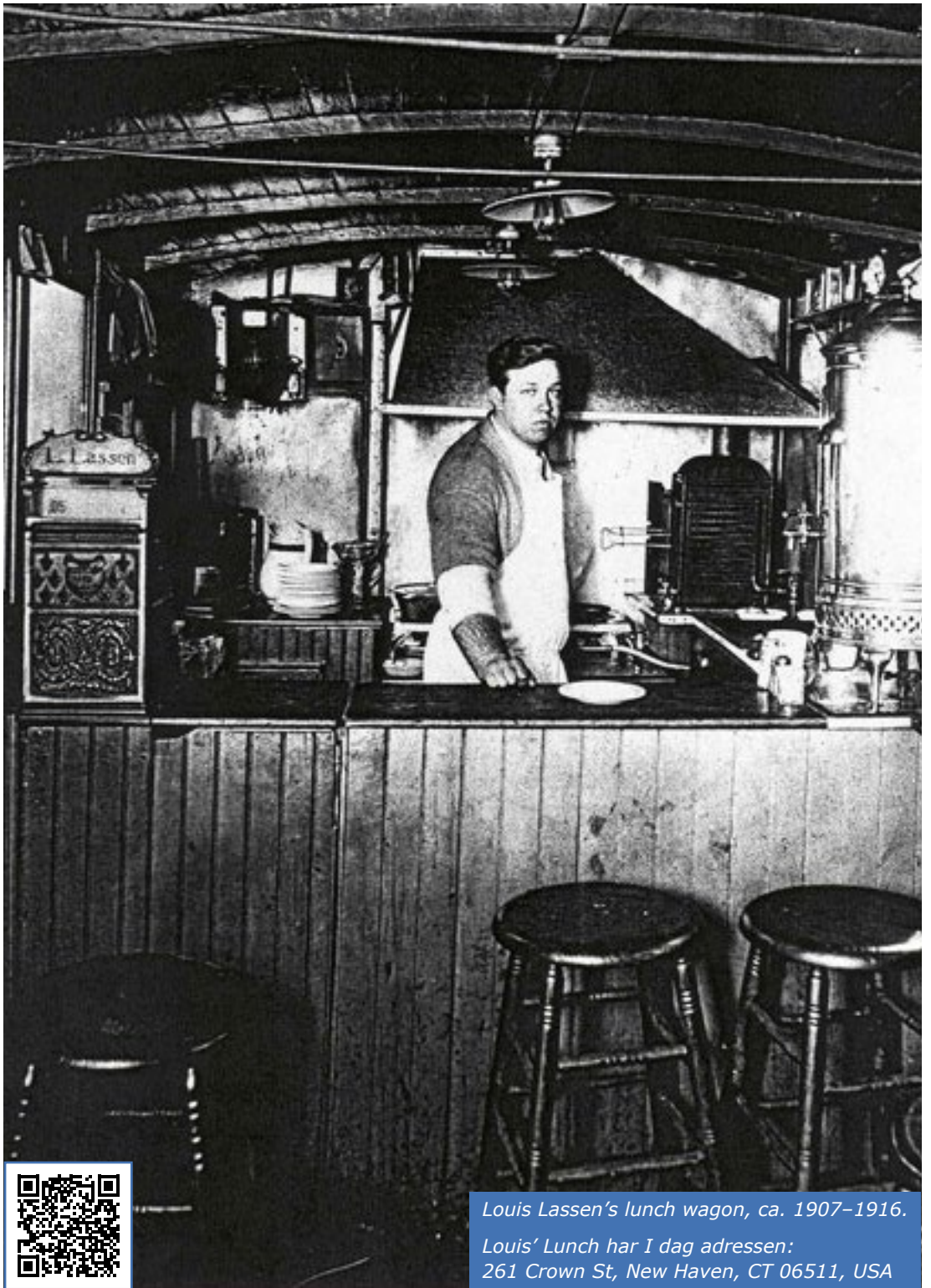
Louis tog en stump oksekød, hakkede det og stegte en bøf, som han kom mellem to stykker brød sammen med løg og tomat – og burgeren var opfundet.

New Haven er i dag uden tvivl mest kendt for det store og velanskrevne Yale University. Byen, der har mere end 130.000 indbyggere, indgår i New Yorks Metropolitan område. Fra kysten ved New Haven er der udsigt mod Long Island lige på den anden side af sundet, så New York er kun omkring 80 miles borte. Fra Pennsylvania Station og Great Central Terminal er der direkte tog, så New Haven kan nås på et par timer.

New Haven har siden 1700-tallet haft et innovativt miljø og er hjemsted for både vigtige og mindre vigtige opfindelser. Yale studenten David Bushnell opfandt i 1776 den første amerikanske U-båd.

Blandt de mere kuriøse opfindelser var frisbee'en, mest kendt som legetøj i have og ved strand. Efter sigende blev den opfundet ved at studenter fra Yale University kastede rundt med tærteformene fra Frisbie Pie Company.

Louis Lassen's lunch wagon, ca. 1907–1916.

*Louis' Lunch har I dag adressen:
261 Crown St, New Haven, CT 06511, USA*

CANUSA KALENDEREN

MAD OG FILM

📅 **Fredag den 7. oktober 2022 kl. 18.00-21.40**

📍 **Aarup Bio, Bredgade 75, 5560 Aarup**

📧 **Tilmelding på mail til post@canusa.dk tlf./SMS: 4243 7347 (senest 2. oktober)**

💰 **Pris kr. 100 kr. for medlemmer og 150 kr. for ikke medlemmer**

“Udvandrerne” er historien om modet til at vove sig ud i det ukendte. Hjemme på gården i Småland ser Kristina og Karl Oskar, hvordan livet tørrer ud. Fra vest, over det store hav, høres historier om en ny verden. En chance for at starte forfra. Et håb tændes, og Kristina og Karl Oskar forlader Sverige. Det er et storslået og tidløst eventyr. Det er historien om Sverige og om at turde følge vores drømme.

Filmen er baseret på Vilhelm Mobergs elskede klassikere og fortæller historien om, hvordan halvanden million svenskere tog turen til USA i håbet om et nyt, bedre liv.

Varighed: 148 min.

Censur: Tilladt for børn fra 11 år.

Forfilm: Youtube – scan QR-koden.

THANKSGIVING

📅 **Torsdag den 24. november 2022 kl. 18.30**

📍 **Vissenbjerg Samlingshus, Vestergade 8, 5492 Vissenbjerg**

📧 **Tilmelding på mail til post@canusa.dk tlf./SMS: 4243 7347 (senest 20. nov.)**

💰 **Pris kr. 100 kr. for medlemmer og 125 kr. for ikke medlemme**

Kl. 18.30: Amerikansk inspireret Thanksgiving Dinner.

Kl. 19.30: Efter middagen foredrag ved Torben og Ayoe Silberg, der fortæller om rejse gennem 23 stater i USA midt i Corona tiden i 2020. Parret har i 58 filmklip fortalt historien fra de købte en amerikansk skolebus ubesat, og indtil de i sensommeren 2020 atter satte kursen mod Danmark.

